

32002F0475

22.6.2002.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 164/3

PADOMES PAMATLĒMUMS
(2002. gada 13. jūnijs)
par terorisma apkarošanu

(2002/475/TI)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību, un jo īpaši tā 29. pantu, 31. panta e) punktu un 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Savienība ir dibināta uz cilvēka cieņas, brīvības, vienlīdzības un solidaritātes vispārējām vērtībām, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu. Tā balstīta uz demokrātijas principu un tiesiskuma principu — principiem, kas ir kopēji dalībvalstīm.
- (2) Terorisms ir viens no visnopietnākajiem šo principu pārkāpumiem. Lagomeras deklarācija, kuru pieņēma neformālajā Padomes 1995. gada 14. oktobra sanāksmē, apstiprināja, ka terorisms rada draudus demokrātijai, cilvēktiesību brīvai realizēšanai, kā arī ekonomiskai un sociālai attīstībai.
- (3) Visas vai dažas dalībvalstis ir vairāku ar terorismu saistītu konvenciju puses. 1977. gada 27. janvāra Eiropas konvencijas par terorisma apkarošanu Padome neuzskata teroristu pārkāpumus par politiskiem pārkāpumiem vai pārkāpumiem, kas saistīti ar politiskiem pārkāpumiem, vai pārkāpumiem, ko iedvesmojuši politiski motīvi. Apvienoto Nāciju Organizācija pieņēmusi 1997. gada 15. decembra Konvenciju par teroristu bombardēšanas apkarošanu un 1999. gada 9. decembra Konvenciju par terorisma finansēšanas apkarošanu. Pašlaik Apvienoto Nāciju Organizācijā tiek apspriests vispārējās Konvencijas pret terorismu projekts.
- (4) Eiropas Savienības līmenī Padome 1998. gada 3. decembrī pieņēma Padomes un Komisijas rīcības plānu par to, kā vislabāk piemērot Amsterdamas Līguma noteikumus par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu ⁽³⁾. Jāņem vērā arī

Eiropadomes 2001. gada 20. septembra secinājumi un 2001. gada 21. septembra Ārkārtas Eiropadomes terorisma apkarošanas rīcības plāns. Terorisms pieminēts Eiropadomes Tampere 1999. gada 15. un 16. oktobra sanāksmes secinājumos, kā arī Eiropadomes Santamarija da Feiras 2000. gada 19. un 20. jūnija sanāksmes secinājumos. Tas arī pieminēts Komisijas paziņojumā Padomei un Eiropas Parlamentam par divreiz gadā atjaunoto progresu rādītāju, lai pārskatītu sasniegto "brīvības, drošības un tiesiskuma" telpas izveidošanā Eiropas Savienībā (2000. gada otrais pusgads). Bez tam Eiropas Parlaments 2001. gada 5. septembrī pieņēma rekomendāciju par Eiropas Savienības lomu terorisma apkarošanā. Turklāt jāatceras, ka 1996. gada 30. jūlijā vadošo industrializēto valstu (G7) un Krievijas sanāksme Parīzē atbalstīja divdesmit piecus pasākumus cīņā pret terorismu.

- (5) Eiropas Savienība pieņēmusi daudz īpašu pasākumu, kas ietekmē terorismu un organizēto noziedzību, piemēram, Padomes 1998. gada 3. decembra Lēmumu, uzdotot Eiropolam nodarboties ar noziegumiem, kas teroristiskas darbības laikā izdarīti vai ko varētu izdarīt pret dzīvību, veselību, personas brīvību vai īpašumu ⁽⁴⁾; Padomes Vienoto rīcību 96/610/TI (1996. gada 15. oktobris) par specializēta pretterorisma zināšanu, prasmju un kompetences direktorija izveidošanu un uzturēšanu, lai veicinātu pretterorisma sadarbību starp Eiropas Savienības dalībvalstīm ⁽⁵⁾; Padomes Vienoto rīcību 98/428/TI (1998. gada 29. jūnijs) par Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla izveidi ⁽⁶⁾ ar kompetenci teroristu pārkāpumos, jo īpaši 2. pantu; Padomes Vienoto rīcību 98/733/TI (1998. gada 21. decembris) par dalības kriminālās organizācijās uzskatīšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs par noziedzīgu nodarījumu ⁽⁷⁾; un Padomes 1999. gada 9. decembra Rekomendāciju par sadarbību cīņā pret teroristu grupu finansēšanu ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ OV C 332 E, 27.11.2001., 300. lpp.

⁽²⁾ Atzinums sniegts 2002. gada 6. februārī (vēl nav publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*).

⁽³⁾ OV C 19, 23.1.1999., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 26, 30.1.1999., 22. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 273, 25.10.1996., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 191, 7.7.1998., 4. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 351, 29.12.1998., 1. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 373, 23.12.1999., 1. lpp.

- (6) Teroristu nodarījumu definīcijai jābūt pielāgotai visās dalībvalstīs, ieskaitot nodarījumus, kas saistīti ar teroristu grupām. Bez tam sodi un sankcijas jāparedz fiziskām un juridiskām personām, kas izdarījušas vai ir atbildīgas par šādiem nodarījumiem, kuri atspoguļo šādu nodarījumu nopietnību.
- (7) Jurisdikcijas noteikumiem jābūt tādiem, lai par teroristiskiem pārkāpumiem varētu efektīvi veikt kriminālvajāšanu.
- (8) Teroristu pārkāpumu upuri ir neaizsargāti, tāpēc attiecībā uz tiem ir nepieciešami īpaši pasākumi.
- (9) Ņemot vērā to, ka ierosinātās rīcības mērķus dalībvalstis vienpusēji nevar pietiekami sasniegt, savstarpīguma nepieciešamības dēļ tos labāk var sasniegt Savienības līmenī, tāpēc Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu. Saskaņā ar proporcionalitātes principu šis pamatlēmums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šo mērķu sasniegšanai.
- (10) Šajā pamatlēmumā ievērotas pamattiesības, ko nodrošina Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija un kas izriet no dalībvalstu kopīgām konstitucionālām tradīcijām kā Kopienas tiesību vispārējie principi. Savienība ievēro principus, kas atzīti Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 2. punktā un atspoguļoti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, it sevišķi tās VI nodaļā. Neko šajā pamatlēmumā nevar interpretēt tādā veidā, ka tas paredz mazināt vai ierobežot tādas pamattiesības vai pamatbrīvības kā tiesības streikot, pulcēšanās brīvību, apvienošanās tiesības vai vārda brīvību, tajā skaitā ikviena tiesības dibināt un iestāties arodbiedrībās ar citiem, lai aizstāvētu savas intereses un ar to saistītās tiesības uz demonstrācijām.
- (11) Bruņoto spēku rīcība bruņota konflikta laikā, ko reglamentē starptautiski tiesību akti cilvēktiesību jomā šo noteikumu nozīmē saskaņā ar tiem tiesību aktiem, un, ciktāl uz tiem attiecas citas starptautisko tiesību normas, šis pamatlēmums neattiecas uz valsts bruņoto spēku rīcību savu dienesta pienākumu izpildē,
- kas pēc to rakstura vai apstākļiem var radīt smagu kaitējumu valstij vai starptautiskai organizācijai, ja nodarīti ar mērķi
- nopietni iebiedēt iedzīvotājus, vai
- nepiemēroti piespiest valdību vai starptautisku organizāciju veikt jebkādu darbību vai atturēties no tās, vai
- nopietni destabilizēt vai sagraut valsts vai starptautiskas organizācijas politiskās, konstitucionālās, ekonomiskās vai sociālās pamatstruktūras,
- uzskata par teroristiskiem pārkāpumiem:
- a) uzbrukumus personas dzīvībai, kas var izraisīt nāvi;
- b) uzbrukumus personas fiziskam veselumam;
- c) personas nolaupīšanu vai ķīlnieku sagrābšanu;
- d) plašas iznīcināšanas nodarīšana valdības vai sabiedriskai iekārtai, transporta sistēmai, infrastruktūras objektam, tostarp informācijas sistēmai, stacionārai platformai kontinentālajā šelfā, sabiedriskai vietai vai privātīpašumam, kas iespējami apdraud cilvēka dzīvību vai rada būtisku mantisku zaudējumu;
- e) gaisa kuģa, kuģa vai cita sabiedriskā vai preču transportlīdzekļa sagrābšana;
- f) ieroču, sprāgstvielu vai kodolieroču, bioloģisko vai ķīmisko ieroču ražošana, valdījums, iegūšana, transportēšana, piegāde vai lietošana, kā arī bioloģisko un ķīmisko ieroču zinātniskā izpēte un attīstīšana;
- g) bīstamo vielu izlaišana vai ugunsgrēku, plūdu vai sprādzienu radīšana, kuru sekas apdraud cilvēka dzīvību;
- h) ūdens, elektroenerģijas vai jebkuru citu dabas pamatresursu apgādes kavēšana vai pārtraukšana, kura sekas apdraud cilvēka dzīvību;
- i) draudēšana veikt jebkuru no darbībām, kas uzskatītas a) līdz h) apakšpunktā.
2. Šis pamatlēmums neiespaido pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie noteikti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.

2. pants

IR PIEŅĒMUSI ŠO PAMATLĒMUMU.

1. pants

Teroristu nodarījumi un pamattiesības un principi

1. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tišie nodarījumi, kas turpmāk minēti a) līdz i) apakšpunktā, definēti kā nodarījumi attiecīgās valsts tiesību aktos un

Pārkāpumi, kas saistīti ar teroristu grupu

1. Šajā pamatlēmumā "teroristu grupa" nozīmē organizētu grupu ar vairāk nekā divām personām, kas izveidota uz ilgāku laiku un darbojas saskaņoti, lai veiktu teroristiskus nodarījumus. "Organizēta grupa" nozīmē grupu, kas nav nejausi izveidota tūlītējai nodarījuma veikšanai un kurai nav vajadzīgas formāli noteiktas lomas tās locekļiem, dalības tajā nepārtrauktība vai attīstīta struktūra.

2. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka sodāmas šādas tīšas darbības:

- a) teroristu grupas vadīšana;
- b) dalība teroristu grupas darbībās, tajā skaitā informācijas vai materiālo līdzekļu sniegšana vai tās darbības finansēšana jebkādā veidā, apzinoties faktu, ka šāda dalība veicinās teroristu grupas noziedzīgo darbību.

3. pants

Nodarījumi, kas saistīti ar teroristu darbībām

Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka arī turpmāk norādītās darbības uzskata par nodarījumiem, kas saistīti ar terorismu:

- a) laupīšana ar mērķi nodarīt kādu no darbībām, kas minētas 1. panta 1. punktā;
- b) izspiešana ar mērķi izdarīt kādu no darbībām, kas minētas 1. panta 1. punktā;
- c) viltotu administratīvo dokumentu noformēšana ar mērķi nodarīt kādu no darbībām, kas minētas 1. panta 1. punkta a) līdz h) apakšpunktā un 2. panta 2. punkta b) apakšpunktā.

4. pants

Kūdišana, atbalstīšana vai līdzdalība un mēģinājums

1. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kūdišana veikt 1. panta 1. punktā, 2. un 3. pantā minētos nodarījumus, to atbalstīšana vai līdzdalība tajos ir sodāma.

2. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka mēģinājums veikt nodarījumu, kas minēts 1. panta 1. punktā un 3. pantā, izņemot valdījumu saskaņā ar 1. panta 1. punkta f) apakšpunktu un nodarījumu, kas minēts 1. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ir sodāms.

5. pants

Sodi

1. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka nodarījumi, kas minēti 1. līdz 4. pantā, sodāmi ar efektīviem, samērīgiem un preventīviem kriminālsodiem, kas var būt par pamatu izdošanai.

2. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par teroristu nodarījumiem, kas minēti 1. panta 1. punktā, un 4. pantā, ciktāl tie attiecas uz teroristu nodarījumiem, soda ar brīvības atņemšanas sodiem, kas ir smagāki par valsts tiesību aktos paredzētiem sodiem par šādiem nodarījumiem bez tieša

nodoma, kas nepieciešams saskaņā ar 1. panta 1. punktu, izņemot gadījumus, kad piemērojamie sodi ir lielākie iespējamie sodi, kas paredzēti valsts tiesību aktos.

3. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par 2. pantā minētajiem nodarījumiem soda ar brīvības atņemšanas sodiem, kuru maksimālais ilgums nav mazāks par piecpadsmit gadiem par nodarījumu, kas minēts 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā, bet par nodarījumu, kas minēts 2. panta 2. punkta b) apakšpunktā, maksimālais sods nav mazāks par astoņiem gadiem. Ciktāl 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētais nodarījums attiecas tikai uz 1. panta 1. punkta i) apakšpunktā minēto darbību, maksimālais sods nav mazāks par astoņiem gadiem.

6. pants

Sevišķi apstākļi

Katra dalībvalsts var veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 5. pantā minētos sodus var samazināt, ja likumpārkāpējs:

- a) atsakās no teroristiskās darbības, un
- b) sniedz administratīvajām vai tiesu iestādēm informāciju, ko tās citādi nebūtu spējušas iegūt, tādējādi palīdzot tām:
  - i) novērst vai mazināt pārkāpuma sekas;
  - ii) identificēt vai nodot tiesai citus likumpārkāpējus;
  - iii) atrast pierādījumus; vai
  - iv) novērst turpmākus nodarījumus, kas minēti 1. līdz 4. pantā.

7. pants

Juridisku personu atbildība

1. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par jebkuru no 1. līdz 4. pantā minētajiem nodarījumiem, ko to labā, darbojoties individuāli vai kā juridiskas personas struktūrvienības daļa, izdarījusi jebkura persona, kurai ir vadošs amats kādā juridiskajā personā, pamatojoties uz kādu no sekojošajām tiesībām:

- a) pilnvarām pārstāvēt juridisko personu;
- b) tiesībām pieņemt lēmumus juridiskās personas vārdā;
- c) pilnvarām īstenot kontroli juridiskās personas iekšienē.

2. Neatkarīgi no 1. punktā paredzētajiem gadījumiem katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka juridisko personu var saukt pie atbildības tad, ja 1. punktā minētās personas uzraudzības vai kontroles trūkums ir darījis iespējamu to, ka jebkuru nodarījumu, kas minēts 1. līdz 4. pantā, šīs juridiskās personas labā veic persona, kas ir tās pakļautībā.

3. Juridiskās personas atbildība saskaņā ar 1. un 2. punktu neizslēdz kriminālvajāšanu pret fiziskām personām, kas ir jebkuru 1. līdz 4. pantā minēto nodarījumu izpildītāji, uzskūditāji vai līdzdalībnieki.

8. pants

Sodi juridiskām personām

Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridisko personu, ko sauc pie atbildības saskaņā ar 7. pantu, soda ar efektīviem, samērīgiem un preventīviem sodiem, kas ietver naudas sodu kā kriminālsodu vai cita veida sodu, un var ietvert citus šādus sodus:

- a) tiesību saņemt atbalstu vai priekšrocības no valsts atņemšanu;
- b) īslaicīgu vai pastāvīgu aizliegumu veikt komercdarbību;
- c) pakļaušanu tiesas uzraudzībai;
- d) likvidēšanu tiesas ceļā;
- e) pagaidu vai pastāvīgu to iestāžu slēgšanu, kas izmantotas pārkāpuma izdarīšanā.

9. pants

Jurisdikcija un kriminālvajāšana

1. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai noteiktu tās jurisdikciju attiecībā uz pārkāpumiem, kas minēti 1. līdz 4. pantā, ja:

- a) nodarījums pilnībā vai daļēji izdarīts šīs valsts teritorijā. Katra dalībvalsts var paplašināt savu jurisdikciju, ja nodarījums veikts dalībvalsts teritorijā;
- b) nodarījums izdarīts uz kuģa ar šīs valsts karogu vai šajā valstī reģistrētā gaisa kuģī;
- c) likumpārkāpējs ir tās pilsonis vai pastāvīgais iedzīvotājs;
- d) nodarījums veikts juridiskas personas labā, kas nodibināta tās teritorijā;
- d) nodarījums veikts pret attiecīgās dalībvalsts iestādēm vai iedzīvotājiem vai pret Eiropas Savienības institūciju, vai organizāciju, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu vai Līgumu par Eiropas Savienību un kas atrodas šajā dalībvalstī.

2. Ja nodarījums nonāk vairāk nekā vienas dalībvalsts jurisdikcijā un ja kāda no attiecīgajām valstīm var likumīgi veikt kriminālvajāšanu uz to pašu faktu pamata, tad attiecīgās dalībvalstis sadarbojas, lai izlemtu, kura no tām veiks likumpārkāpēju kriminālvajāšanu ar mērķi, ja iespējams, centralizēt tiesvedību vienā dalībvalstī. Šim nolūkam dalībvalstis var izmantot jebkuras organizācijas vai mehānisma palīdzību, kas izveidoti Eiropas Savienībā, lai veicinātu sadarbību starp šo valstu tiesu iestādēm un šo iestāžu darbības koordināciju. Secīgi jāņem vērā šādi faktori:

- dalībvalsts, kuras teritorijā veiktas darbības,
- dalībvalsts, kuras pilsonis vai pastāvīgais iedzīvotājs ir likumpārkāpējs,
- dalībvalsts ir cietušo personu izcelsmes dalībvalsts,
- dalībvalsts, kuras teritorijā atrasts likumpārkāpējs.

3. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai noteiktu arī jurisdikciju pār 1. līdz 4. pantā minētajiem nodarījumiem gadījumos, kad tā atsakās nodot vai izdot personu, kuru tur aizdomās vai kura notiesāta par tādu pārkāpumu pret citu dalībvalsti vai pret trešo valsti.

4. Katra dalībvalsts nodrošina, ka tās jurisdikcijā ietilpst gadījumi, kad jebkurš no 2. un 4. pantā minētajiem nodarījumiem pilnībā vai daļēji izdarīts šīs valsts teritorijā, neatkarīgi no tā, kur atrodas teroristu grupas mītne vai kur tā veic noziedzīgās darbības.

5. Šis pants neizslēdz jurisdikcijas īstenošanu krimināllietās atbilstoši tam, kā to nosaka dalībvalsts tiesību akti.

10. pants

Palīdzība cietušajiem un to aizsardzība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka šajā pamatlēmumā noteikto nodarījumu izmeklēšana vai kriminālvajāšana nav atkarīga no cietuša ziņojuma vai apsūdzības, vismaz tajā gadījumā, ja darbības tika veiktas dalībvalsts teritorijā.

2. Papildus pasākumiem, kas noteikti Padomes Pamatlēmumā 2001/220/TI (2001. gada 15. marts) par cietušo statusu kriminālprocesā⁽¹⁾, katra dalībvalsts, ja vajadzīgs, veic visus iespējamus pasākumus, lai nodrošinātu piemērotu palīdzību cietušo ģimenēm.

11. pants

Īstenošana un ziņojumi

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai līdz 2002. gada 31. decembrim panāktu atbilstību šim pamatlēmumam.

2. Līdz 2002. gada 31. decembrim dalībvalstis nosūta Padomes Ģenerālsekretariātam un Komisijai to noteikumu tekstu, ar kuriem to tiesību aktos transponē saistības, kuras tām uzliek šis pamatlēmums. Pamatojoties uz ziņojumu, kas izveidots no šīs informācijas, un uz Komisijas ziņojumu, Padome līdz 2003. gada 31. decembrim izvērtē, vai dalībvalstis ir veikušas nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu šo pamatlēmumu.

3. Komisijas lēmums jo īpaši precizē 5. panta 2. punkta pienākuma transponēšanu dalībvalstu krimināltiesību aktos.

⁽¹⁾ OV L 82, 22.3.2001., 1. lpp.

*12. pants***Teritoriālā piemērošana**

Šo pamatlēmumu piemēro Gibraltāram.

*13. pants***Stāšanās spēkā**

Šis pamatlēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Oficiālajā Vēstnesī*.

Luksemburgā, 2002. gada 13. jūnijā

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

M. RAJOY BREY
